

איכות הסביבה בתאגיד הגיחון

דוח שנת 2013

1. תאגיד הגיחון הינו תאגיד מים ושפכים, המספק מים לכ 900,000 תושבי ירושלים וישובים נוספים ומסלק שפכים אל מכוני טיהור.
2. ליבת העסקים של תאגיד הגיחון הינו טיפול במשאבי מים (אספקת מים וטיפול בשפכים), להם השפעה סביבתית, והתאגיד שואף לצמצם השפעה זו.
3. תפישת ניהול הסביבה כוללת את עיקרי המרכיבים המשפיעים באופן ישיר על הסביבה ובהם ניהול משאבי סביבה (כגון שפכים ואנרגיה) וניהול פסולת ומניעת זיהום (כגון נייר, ציוד מחשבים, ופליטות לאוויר).

תפיסת הקיימות

אנו מאמינים בניצול משופר ואחראי של משאבי הטבע לטובת כדור הארץ ולטובת תושביו בהווה ובעתיד. בכך אנו מאמצים גישת מקיימת, המובנית בתהליכי העבודה ומנוהלת באמצעות מערכות שונות.

אנו מודעים להשפעות של פעולותינו על הסביבה ומקבלים על עצמנו אחריות עליהן. אנו מודעים לכך שנקיטת גישה של אחריות סביבתית מצידנו עשויה לתרום לסביבה בת קיימת ולשמירה על משאבי הטבע עבור הדורות הבאים. לפיכך, אנו רואים את צמצום את השפעת פעולותינו על הסביבה כיעד מרכזי.

המדיניות הסביבתית

הגנה על הסביבה וטיפול בה היא קו מנחה בפעילויותינו השונות. אנו חותרים ליצירת פעילויות בעלות השפעה חיובית על הסביבה.

לשם כך:

- א. אנו מבצעים פעילויות פיתוח ואחזקה של תשתיות המים והביוב ואחרות תוך שילוב שיקולים סביבתיים בתהליכי קבלת ההחלטות השונים.
- ב. אנו פועלים למניעת זיהום מקורות המים ונחלים, ומנעים מיצירת מפגעים בריאותיים וסביבתיים.
- ג. אנו פועלים לשיפור באופן מתמיד את הביצועים הסביבתיים שלנו בכל מקום בו אנו פועלים.
- ד. אנו מקפידים על עמידה בחוקים ובתקנות סביבתיות.
- ה. אנו פועלים להקטנת ההשלכות הסביבתיות השליליות שעלולות לנבוע מפעולות החברה תוך אימוץ עקרונות תיכון סביבתי כחלק מתפיסת הקיימות (Sustainability).
- ו. אנו נפעל להגברת לחשיבותה של השמירה על איכות הסביבה בקרב עובדינו, לקוחותינו והצרכנים שלנו.

תקינה

במסגרת מחויבות התאגיד לשמירה על הסביבה, הוסמך תאגיד הגיחון לתקן מערכת ניהול סביבתי, ת"י 14001, בהתאם לדרישות התקן הישראלי והבין-לאומי. מטרתו של התהליך היא להגדיר את הניהול היומיומי של התחומים בהם יש לפעילות הארגון השפעה על הסביבה, ולהטמיע בכל פעילות ובכל היחידות שימוש מושכל במשאבי הסביבה.

חובת הציות לחוק

- א. התאגיד מודע לחובות החוקיות המוטלות עליו לשמירה על איכות הסביבה ולמניעת הפגיעה בה ופועל בהתאם לכך.
- ב. התאגיד פועל באופן קבוע להכרה והטמעת חקיקה חדשה בפעילותו.
- ג. לפי מיפוי החוקים, חוקי העזר, התקנות והכללים, מחויב התאגיד מעל ל 70 חוקים ותקנות בתחום הסביבה.

חברת הגיחון בע"מ - תאגיד הביוב והמים של ירושלים
جيحون م.ض - شركة المجاري والمياه لاورشليم القدس

פעילות סביבתית

הפעילויות הסביבתיות המרכזיות המטופלות על ידי התאגיד הם:

- שפכים *
- מים *
- אנרגיה *
- חומרים מסוכנים *
- איכות האוויר *
- ערכי טבע ונוף *
- קרינה *
- רעש *
- הפחתה במקור ומיחזור *

פעילות סביבתית - שפכים

שפכים

הביוב (שפכים), אלו מים המכילים הפרשות אדם ובעלי חיים, פסולת ביתית, פסולת תעשייתית כימית ואורגנית, חומרים מסוכנים ורעילים, מתכות וחומצות, גזים רעילים ונפיצים, פסולת בניין וכבישים וכו'. בשונה ממערכות אספקת מים שהן סגורות בפני הציבור והצרכן הוא "משתמש קצה" בלבד, מערכות הביוב הינן פתוחות ונגישות לכל גורם מכל מקום ומתוך כך גם מוחדרים למערכת חומרים שפורטו לעיל.

תאגיד הגיחון מבצע פעילויות שונות על מנת להעביר את השפכים בצורה מסודרת בצנרת עירונית לטיהור במכונת הטיהור השונים, תוך ביצוע פעילות אחזקה למניעת מפגעים סביבתיים.

בורות ספיגה ובורות רקב

בורות ספיגה פרטיים עלולים לגרום לזיהום מי תהום ומפגעים סביבתיים אחרים. התאגיד פועל לאיתור וביטול בורות ספיגה פרטיים במהלך עבודות פיתוח רשת הביוב העירונית.

שפכי תעשייה

התאגיד מבצע פיקוח, ניטור ואכיפה של שפכי תעשייה במפעלים, בתי עסק, בית אוכל, תחנות דלק ומוסכים. זאת במטרה לצמצם את הזרמת השפכים הפוגעים ברשת הביוב העירונית ובפעילות מכונת הטיהור.

קולחין

התאגיד, באמצעות חברת הבת מבט", מקים מכון טיהור בשכונת חומת שמואל ומתכוון להשתמש במי הקולחין להשקיית גינות ציבוריות ברחבי ירושלים. המכון החל את פעולתו בשלהי השנה והתכנון הוא להתחיל להשקות גינות בקיץ 2014. פעולה זו תחסוך למדינת ישראל שימוש במי שתייה ואנרגיה להעלאת המים לירושלים. לצורך זה נפרשה רשת השקיה המגיעה עד לפארקים הגדולים בירושלים, בהם גן סאקר, גן העצמאות וטיילת ארמון הנציב.

פעילות סביבתית - שפכים

טיהור שפכים

במטרה לטפל בשפכים העיר ירושלים, מקים תאגיד הגיחון מכוני טיהור שפכים, באמצעות חברת הבת מבט"י (החברה למפעלי ביוב וטיהור ירושלים בע"מ). מבט"י אחראית על הניהול, תכנון, פיקוח והאחזקה של מתקני הטיהור של ירושלים ומאספי הביוב מהגבול המוניציפאלי ועד למכוני הטיהור.

מכון הטיהור שורק

מכון הטיהור מטהר במוצע כ- 80,000 מ"ק ליום מאגני הביוב שורק ורפאים, כולל שפכים מישובים סובב ירושלים. המכון פועל בשיטת הבוצה המשופעלת. השפכים המגיעים אל המכון, עוברים טיפול קדם הכולל סינון חלקיקים גסים, חול, שומנים ועוד. בהמשך, מופעלים תהליכים ביולוגיים הגורמים לפירוק המזהמים האורגניים באמצעות חיידקים ובקטריות. במהלך תהליך הטיהור, מופרדים המוצקים מהביוב ומצטברים כבוצה. הבוצה מועברת למתקן טיפול נפרד, נסחטת מעודפי המים ויוצאת יבשה באופן יחסי. בתהליך הטיפול בבוצה נוצר גז מתאן המשמש לייצור חשמל הנמכר לחברת החשמל. הבוצה היא חומר דישון בשימוש החקלאות. המים המטוהרים מוזרמים לנחל ללא ריח ומשמשים להשקיית גידולים חקלאיים באזור קיבוץ צרעה.

מאגר אוג

המאגר הממוקם בסמוך לים המלח קולט את הביוב המגיע מהשכונות הצפון-מזרחיות של ירושלים, ממעלה אדומים ועוד כמה ישובים ממזרח: אדם, ענתות, ומצפה יריחו. השפכים המוזרמים אל מאגר אוג עוברים, בדרכם אליו, טיפול וסינון ראשוני כדי למנוע סתימות ותקלות ברצף הזרימה. המאגר קולט כ-20,000 מ"ק שפכים ביממה ומותקנות בו מערכות שיקוע ומאווררים המשפרים את איכות הקולחים. לאחר הטיפול בשפכים, מוזרמים הקולחים להשקיית תמרים באזור ים המלח ובקעת הירדן.

מכון הטיהור המזרחי

מכון הטיהור המזרחי נמצא בתהליך בנייה. המכון נועד להחליף את מאגר אוג. טיהור השפכים יבוצע בשיטה אגנים פתוחים. המכון יטפל בשפכי אגן אוג המנקז את השפכים מהשכונות הצפון-מזרחיות של ירושלים ובשפכים הזורמים כיום בנחל קדרון.

פעילות סביבתית - שפכים

המכון המזרחי יחליף את מאגר אוג שימשיך לשמש כמאגר מי קולחים להשקית גידולים של אגודות חקלאיות במועצות האיזוריות מגילות ובקעת הירדן.

מכון טיהור חומת שמואל

לטיפול בשפכי שכונת חומת שמואל, נבנה מכון טיהור בשיטת הממברנות. עם השלמת בניית המכון, ינוצלו מי הקולחים להשקיית גינות ציבוריות בעיר, בשכונות ואזורים נוספים כגון טיילת שרובר, גן הפעמון, גן העצמאות וגן סאקר. המכון ייבנה בשני שלבים. בסיומו של השלב הראשון יוכל לטפל ב- 2800 מ"ק שפכים ליום ובסיום השלב השני יטפל בספיקה כפולה.

מכון טיהור צרעה

שפכי אבו גוש מטופלים במכון טיהור צרעה השייך לתאגיד מי שמש.

פעילות סביבתית - מים

חיסכון במים

מים הם משאב הטבע הנצרך ביותר על ידי האדם והחי, כאשר העולם בכלל וישראל נמצאים במשבר מים מתמשך. עלות התפלת מי ים הינה גבוהה. בתאגיד הגיחון נעשות פעילויות שונות על מנת להשתמש במשאב זה בצורה מיטבית, יעילה ואחראית ובפרט שמירה על איכות המים ועל צמצום פחת המים.

צמצום פחת המים

התאגיד מבצע פעולות שונות לאיתור פריצים ולמניעתם. התאגיד מפעיל מחלקת אחזקה לטיפול בפריצים במהירות ויעילות.

מכשיר מונע זרימת מים חוזרת במתקני ביוב

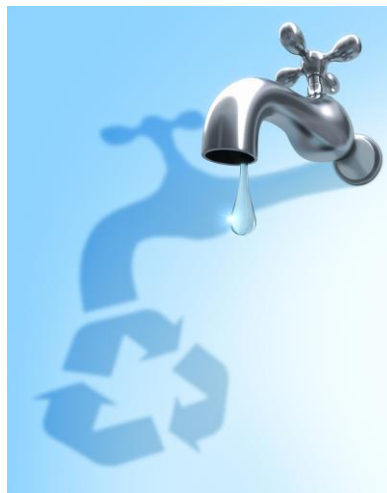
אחת לשנה מבצע התאגיד ביקורת מכשירי זרימה חוזרת במתקני הביוב. השנה נוספו מכשירים במתקנים במבשרת ציון. בביקורת השנתית נמצאו כלל המכשירים תקינים.

פעילות סביבתית - מים

צמצום צריכת המים במשרדי התאגיד ובמתקניו

- ✱ ליד כל כיור הותקן שלט "אנא חיסכו במים".
- ✱ על כל ברזי המים בתאגיד הותקנו חסכמים.
- ✱ כל מיכלי הדחת האסלות הוסבו לדו כמותיים.
- ✱ מי ניטור רציף מים בבריכות המים מושבים להשקיית גינות מתקני התאגיד.

מודדים את צריכת המים הכוללת

במסגרת המהלך לצמצום צריכת המים, נאספו נתונים השוואתיים מכל משרדי התאגיד ומתקניו. אחד הנתונים המרכזיים היא צריכת מים סגולית לעובד כנגזרת של צריכה לשירותים, לניקיון ושתייה.

קיימת ירידה בצריכת המים השנתית הודות לפעילות הסביבתית.

צריכת מים [מ"ק/מ"ר] משרדים	צריכת מים שנתית [מ"ק] של יחידות התאגיד	צריכת מים
		שנה
1.04	3997	2012
0.89	3424	2013

פעילות סביבתית - אנרגיה

מבוא

מרכיבי האנרגיה המרכזיים בתאגיד הגיחון הם צריכת החשמל לפעילויות שונות וצריכת דלק להנעת כלי רכב. צריכת החשמל מחולקת למספר גורמים עיקריים ובהם שאיבת מים ושפכים, תאורה ומיזוג אוויר במשרדים, הפעלת מחשבים, וציוד נלווה.

השנה הוסמך התאגיד לתקן ניהול אנרגיה 50001. לשם כך בוצעו סקר אנרגיה מקיף ופעולות שונות לשיפור החיסכון באנרגיה.

צמצום צריכת האנרגיה

התאגיד מבצע פעולות שונות לצמצום צריכת החשמל בנושאים הבאים:

משאבות

- הוכנה תוכנית רב שנתית לבדיקות משאבות ושיפוצם.
- נקבעו מפרטי רכש משאבות עם מאפייני אנרגיה.
- הוחלפו מספר משאבות ישנות במשאבות חדשות בעלות יעילות גבוהה יותר.
- שופצו מספר משאבות ישנות.

פעילות סביבתית - אנרגיה

מאור ומזגנים

- התקנת גלאי בקרה השולטים על כיבוי האור והמזגנים במשרדים.
- מעבר לשימוש בנורות חסכוניות.
- כיוול טמפרטורת המזגנים בהתאם לעונות השנה.
- כיבוי מזגנים ותאורה בסוף יום העבודה, למעט חוות שרתים.
- התקנת שעון שבת מכשירים שונים (כגון מיכלי קירור מים)

מחשוב ירוק

- מעבר למדפסות רשת אחודות עם פקס וסורק וביטול מדפסות אישיות.
- החלפת שרתים ישנים בשרתים וירטואליים המאפשרים חיסכון בצריכת החשמל למיזוג, ניצול מיטבי של משאבי השרת.
- בנייה והטמעה של מערכת בקרה השולטת בכיבוי מחשבים אישיים מרחוק בסוף יום עבודה ובסופי שבוע. המערכת תזהה, החל משעה מסוימת, חוסר תזוזה בעכבר או במקלדת ותעביר את המחשב למצב המתנה. המערכת תבצע שמירה של המצב האחרון שבו פעלה התחנה טרם כיבויה.
- מעבר משימוש ב- pc ל-thin client החוסך בצריכת החשמל.
- בחירת ציוד חשמל בעלי נצילות חשמל גבוהה יותר.
- הפחתה של צריכת אנרגיה בחוות שרתים.

פעילות סביבתית - אנרגיה

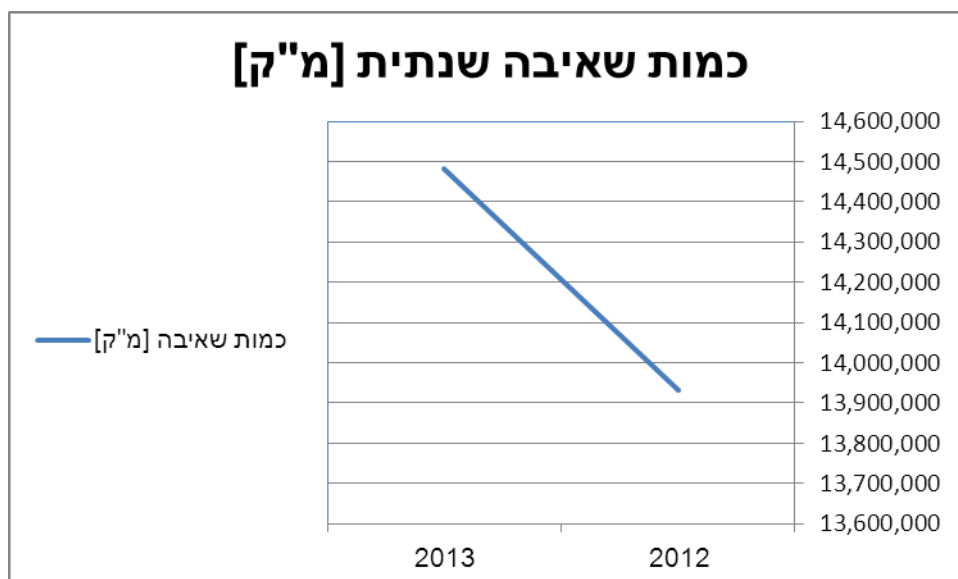
צריכת חשמל שנתית

בשנת 2011, כתוצאה מקליטת מתקני מים במבשרת ציון וביוב לאחריות התאגיד, חלה עלייה של כ 16% בצריכת החשמל הכוללת.

בשנים 2012-2013 החל התאגיד בפעולות התייעלות שונות וכתוצאה מכך צריכת החשמל הכוללת של משרדי ומתקני התאגיד נמצאת בקו ירידה.

בשנת 2013, כתוצאה מפעילות התייעלות אנרגטית, ירדה צריכת החשמל במשרדי התאגיד ב 24%.
 בשנה זו, גדלו כמויות המים והביוב שנשאבו בכ 4% אך צריכת החשמל השאובה עלתה רק ב 2% כלומר בחישוב כולל, צריכת החשמל למ"ק ירדה ב 2%.

סך הכל לכלל צרכני החשמל בתאגיד חלה ירידה של 5% בצריכת החשמל ביחס לשנה שעברה.

פעילות סביבתית - אנרגיה

יעדים לעתיד

חשמל

- ✿ החלפת מנועים לא יעילים בחדשים בעלי רמת יעילות גבוהה מאוד.
- ✿ ביצוע אחזקה יזומה יעילה למערכות מיזוג האוויר.
- ✿ התקנת מזגנים חסכוניים בבנייני החברה ומערכת בקרה השולטת על טמפרטורת המזגנים.
- ✿ התקנת מערכת ניהול אנרגיה.

כלי רכב

- ✿ שקלול מרכיבי צריכת דלק וזיהום אוויר בבחירת כלי רכב.
- ✿ צמצום צריכת הדלק של רכבי החברה על ידי התקנת מערכת פיקוח ובקרה על צריכת הדלק בכלי הרכב.
- ✿ מעקב אחר צריכת דלק בפועל ואיתור כלי רכב בהם מזוהה צריכת דלק גבוה מהרגיל. המידע ינותח על ידי מחלקת הרכב. כלי רכב שצריכת הדלק שלהם מצביעה על בעיה, יועברו לטיפול במוסך.

פעילות סביבתית – איכות אוויר

איכות אוויר

פעילויות התאגיד המרכזיות בעלות השפעה על איכות האוויר הן פליטת מזהמים מכלי רכב ועישון במשרדים.
במסגרת זו מבצע התאגיד את הפעולות הבאות.

צי רכב

- ✿ המלצה להגבלת בחירת צי רכב ליסינג לעובדי הנהלה לדרגת זיהום 8.
- ✿ רכבי אחזקה: עקב אופי העבודה ודרישות תפעוליות, רכבים אלה נמצאים בדרגת זיהום 15 ולא ניתן להפחית את דרגת הזיהום שלהם. עם ההתפתחות הטכנולוגית של צי הרכב, תבחן בעתיד החלפת רכבי החברה במזהמים פחות.

משרד ללא עישון

- ✿ תאגיד הגיחון קבע כי משרדיו ומתקניו הם אזורים ללא עישון.
- ✿ הוצבו שלטים המורים על איסור העישון בכל משרדי הגיחון ובמתקניו.
- ✿ התאגיד ערך סדנת גמילה מעישון לעובדים מעשנים.

מתקנים

- ✿ דגימות איכות האוויר במנדף המעבדה לאיכות נבדקו ונמצאו תקינות.
- ✿ התאגיד עורך ביקורת פליטות עשן גנרטורי חירום במתקנים השונים.

פעילות סביבתית – חומרים מסוכנים

חומרים מסוכנים

במסגרת פעילות התאגיד, נעשה שימוש בחומרים מסוכנים שונים.
התאגיד מנהל את החומרים המסוכנים שברשותו במסגרת היתר רעלים.

אחסנת נפט

- התאגיד משתמש בסולר להנעת גנרטורים כגיבוי לרשת החשמל.
- ✿ הסולר מאוחסן בתוך מאצרות על קרקעיות או בקרקע.
  - ✿ כל המכלים העל קרקעיים נבדקו והוצבו על מאצרות תקניות.
  - ✿ התאגיד ביצע בדיקת אטימות מכלי סולר טמונים והתוצאות הראו כי כל המיכלים אטומים ואינם דולפים.
  - ✿ התאגיד קיבל רישיון עסק למספר מתקנים בהם מותקנים מכלי סולר.

יעדים עתידיים

- ✿ קבלת רישיון עסק למתקנים נוספים.

מיחזור ופינוי חומרים מסוכנים – ראה בפרק מיחזור.

ערכי טבע ונוף

- פעילות התאגיד כוללת עבודות תשתית שונות בתחום גנים לאומיים.
- התאגיד פועל בשיתוף פעולה עם רשות הטבע והגנים החל משלב התכנון ועד גמר ביצוע העבודה לשמירה על ערכי טבע ועתיקות והצמצום לפגיעה בהם.
- התאגיד מבצע שיקום נופי במקומות בהם נוצרת פגיעה נופית.

שמירת הניקיון

- התאגיד מחויב לשמירה על הניקיון. הפעולות שבוצעו במסגרת זו הן:
  - התקנת שלט בכלי הרכב האוסרת על השלכת פסולת.
  - מתן הנחיות היכן ניתן להדביק הודעות על סגירת מים/עבודות שבר ביוב.
  - הגדרה במכרזי פיתוח על חובת סילוק הפסולת לאתר מוסדר, כולל תשלום היטל הטמנה באתר מוסדר לכך.

קרינה

- במתקני התאגיד קיימות אנטנות רדיו וסלולר. לכל האנטנות רישיון הפעלה. התאגיד עורך בדיקת קרינה תקופתיות לרמת הקרינה הנפלטת. עד כה, כל הבדיקות הראו על רמות קרינה נמוכות ביותר.

רעש

- פעילות התאגיד כוללת עבודות תשתית שונות עם שימוש בציוד מכאני הנדסי.
  - התאגיד לא יוצר רעש בלתי סביר ממשרדיו.
  - התאגיד מבצע פעולות פיתוח ואחזקה בשעות הלילה במקרים בהם ניתן לכך רישיון מהרשות המקומית.

פעילות סביבתית – הפחתה במקור

נייר

התאגיד פועל במגמה להפחתת צריכת הנייר במשרדיו. לשם כך בוצעו הפעולות הבאות.

צמצום צריכת נייר

- ✿ התכתבות פנים משרדית ומחוץ לו נעשית, ככל הניתן, באמצעות דואר אלקטרוני.
- ✿ דואר פנימי יופץ ללא מעטפות או באמצעות מעטפות רב פעמיות.
- ✿ מודעות כלליות יתלו על גבי לוחות המודעות המרכזיים או באתר האינטרא-נט של החברה.
- ✿ התאגיד מפעיל אתר אינטרנט ובו מפורסמים מכרזים שונים בתצורת קבצי PDF. חוזי ביצוע עם ספקים נחתמים על גבי נייר.
- ✿ בעמדות מחשב מפתח, מערכות המידע מאפשרות שליחת דוא"ל ישירות למכשירי פקס (Mail to FAX).
- ✿ שימוש במערכת קבלת פקסים לתיבת הדוא"ל האישי (Fax to Mail).
- ✿ בקרת הדפסה באמצעות כרטיס אישי.

מדפסות

- ✿ הגדרת הדפסה דו צדדית כברירת מחדל.
- ✿ רכש מדפסות יכולול דרישה לאפשרות הדפסה דו צידית.
- ✿ הדפסת מסמכים תוגדר כברירת מחדל כ"טיוטא" (איכות הדפסה נמוכה) או להדפסה בשחור בלבד, כדי לחסוך בדיו וראשי הדפסה.
- ✿ צילומים יבוצעו, ככל הניתן, משני צידי הדף.

פעילות סביבתית – הפחתה במקור

יעדים עתידיים

קבלת פקס לדוא"ל האישי (Fax to Mail). *

חשבון ירוק

- התאגיד שואף לצמצם את הדיוור הנשלח לקהל לקוחותיו. מכוח הוראות רגולטוריות, התאגיד מחויב לשליחת דיוור במועדים מוגדרים. בתוך כך, פועל התאגיד לצמצם את צריכת הנייר. זאת באמצעות מתן הרשאה ללקוחות שרשומים באתר התאגיד לקבל הודעות לחשבונם באתר, באמצעות תיבת דואר המותקנת בחשבונם. *
- התאגיד מעודד לקוחות להצטרף לשירות חשבונית באמצעות הדוא"ל בלבד. *
- התאגיד שולח דיוור דו צידי של מכלול החשבונות וההודעות עבור לקוחותיו. *
- הנחת העבודה כי במהלך שנת 2014 יחל השימוש בחשבונות דוא"ל. *

פעילות סביבתית – מיחזור

מיחזור

פסולת של אחד היא משאב וחומר גלם של אחר. הקדמה בעולם המערבי יוצרת גידול משמעותי בדרישה לשימוש במשאבי טבע כאשר משאבים אלה מוגבלים. דרישה זו יוצרת בסופו של דבר כמויות פסולת גדולות והולכות. ללא טיפול מסודר ומתאים, פסולת זו תזהם בסופו של דבר את הקרקע, המים והאוויר והינה תורמת להתחממות העולמית. תאגיד הגיחון מיפה את סוגי הפסולת הנוצרים כתוצאה מפעילותו וקבע פעילות סביבתית לטיפול בהם.

פסולת אלקטרונית

התאגיד פועל לסילוק נאות של ציוד מחשב שיצא משימוש. התאגיד שואף ככל הניתן לשדרג ציוד מחשב קיים לפני העברתו לגורם חיצוני. ציוד מחשבים שאינו מתאים יותר לצרכי התאגיד ואינו ניתן לשדרוג, אך עדיין ניתן להשתמש בו, יימסר לתרומה. ציוד מחשבים שאינו ניתן לשימוש כלל, מועבר למחזור והטמנה מסודרים.

מדיה מגנטית

התאגיד יחל בגריטת מדיה מגנטית בשנת 2014.

פעילות סביבתית – מיחזור

נייר

התאגיד הציב מכלי איסוף נייר ליד כל מכונת צילום (מיכל מרכזי) ובכל עמדת עבודה (ארגז קרטון קטן).

התאגיד מעביר את פסולת הנייר למיחזור באופן קבוע באמצעות חברה חיצונית.

זכוכית

התאגיד מפנה כלי זכוכית למרכז המיחזור של עיריית ירושלים.

סוללות ביתיות

הסוללות המכילות חומרים רעילים, הנזרקות לאשפה הרגילה עלולות לגרום לזיהום ונזק סביבתיים. לפיכך, במסגרת פעילות המיחזור, הוחלט בתאגיד על איסוף סוללות מבתי העובדים.

התאגיד הציב מיכלי איסוף סוללות ביתיות ליד מכלי איסוף הנייר בעמדות ההדפסה המרכזיות. פינוי המכלים מבוצע על ידי עובדי האגף לתברואה של עיריית ירושלים למרכז המיחזור של העירייה.

מצברים

מבוצעת התקשרות עם ספק מצברים לאיסוף מסודר.

חומרים מסוכנים

המטרות הסביבתיות הן מיחזור מרכיבים ברי מיחזור או לפנות פינוי מסודר של מרכיבים שאינם ברי מיחזור. לשם כך הקים התאגיד מרכז מיחזור אילו מועברים ומרוכזים החומרים לפני מיונם למיחזור או פינוי להטמנה.

פעילות סביבתית – מיחזור

שמנים ומסננים

התאגיד משתמש בשמנים שונים ומסננים לפעילות
האחזקה של מתקניו.
ציוד זה נאסף כאשר השמן ממוחזר בצורה מסודרת
והמסננים מועברים להטמנה ברמת חובב.

נורות פלורוסנט

נורות הפלורוסנט לתאורה מכילות חומרים מסוכנים בהם כספית. לפיכך הוחלט לבצע פינוי מסודר
של נורות. איסוף ופינוי נורות שרופות מבוצע באופן מסודר לרמת חובב.

טיפול במפגעים סביבתיים

המפגעים הסביבתיים העיקריים העלולים להיווצר כתוצאה מפעילות התאגיד הם גלישות שפכים מצנרת הביוב העירונית אל הסביבה (כ 95%) ושאר המפגעים הם מפגעי ריח, רעש, אבק והשארת פסולת באתרי עבודה.

גלישות שפכים

תקלות שונות במערכת הביוב העירונית עלולה לגרום לסתימות התשתית ולגלישת שפכים אל הסביבה. התאגיד מחזיק צוותי אחזקה בכוננות מתמדת במטרה להגיע ולטפל במפגעים השונים במהירות וביעילות המרביים. בנוסף על התגובה לתקלות, מבצע התאגיד עבודות אחזקה מונעת בצנרת ביוב במוקדים בעלי צפי תקלות במטרה למנוע התרחשות תקלות. בשנת 2014 יחל התאגיד בתוכנית אחזקה יזומה לניקוי כלל תשתית הביוב העירונית והגברת האחזקה המונעת במוקדי התקלות. מעבר לפעולות האחזקה, מבצע התאגיד החלפת תשתית ישנה במקומות בהם פעולות האחזקה אינן צולחות.

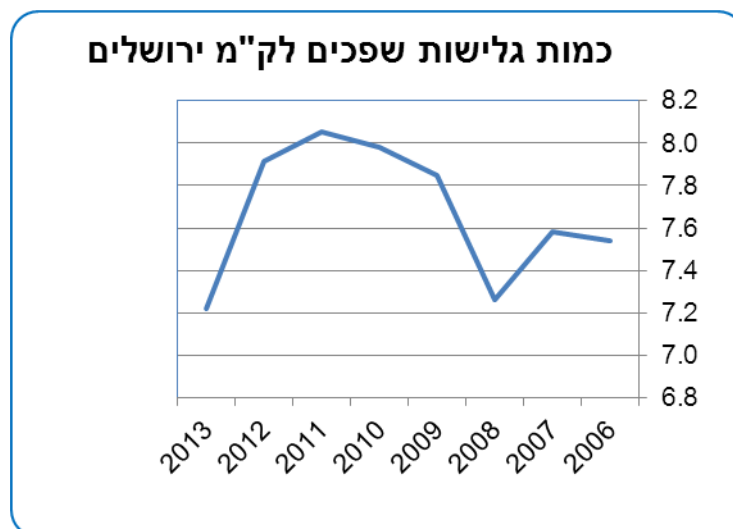
סיכום שנתי מפגעים סביבתיים

להלן סיכום רב שנתי בנושא גלישות ביוב בישובים שבאחריות התאגיד.

ירושלים

התאגיד מתחזק כ 1,000 ק"מ צנרת ביוב וכ 40,000 תאי ביוב בירושלים. על מנת לצמצם את התרחשות התקלות, מגביר התאגיד את פעילות האחזקה המונעת. השנה גדלה כמות עבודות האחזקה המונעות ב 20% ביחס לשנה שעברה. פעילות אחזקה זו, יחד עם הגידול באורך צנרת הביוב בירושלים כתוצאה מעבודות הרחבת הרשת, הקטינה את כמות הגלישות לסביבה ב 8% ביחס לשנה שעברה.

כמות גלישות בירושלים בין השנים 2006-2013

גלישת ביוב ברשת פרטית

בממוצע, מתקבלות במוקד הגיחון כ 700 קריאות על תקלות ברשת הפרטית. לאחר אבחון התקלה על ידי צוותי האחזקה, מופנית התקלה לטיפול מדור השגחה ומטרידים.

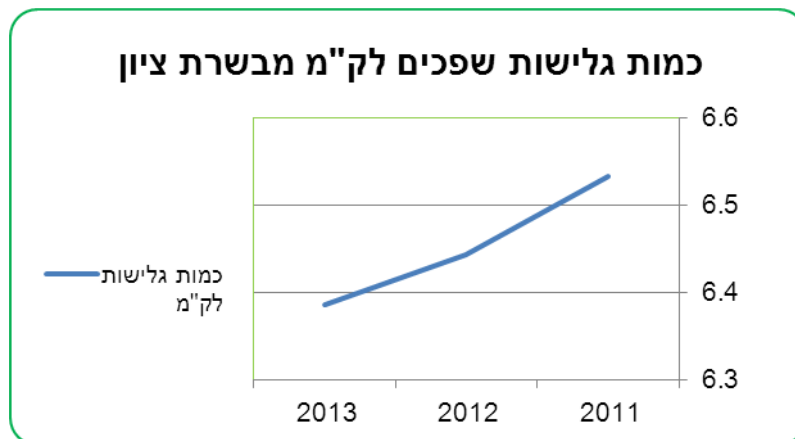
מפגעים סביבתיים

מבשרת ציון

כללי

החל מסוף שנת 2010 מנהל התאגיד את תשתיות הביוב והמים בישוב מבשרת ציון. בשנים לאחר קבלת האחריות ביצע התאגיד פעילות אחזקה מוגברת של תשתיות הביוב. פעילות זו הקטינה ב-1% את גלישות הביוב לסביבה. 75% מסך גלישות הביוב, התרחשו במהלך חודשי החורף, דבר המצביע בבירור על חיבורי מערכות ניקוז שונות אל מערכת הביוב העירונית. זאת ביחס ל-34% תקלות בתקופה המקבילה בירושלים.

כמות גלישות במבשרת ציון בין השנים 2011-2013

תחנות שאיבה לביוב

פעילות התאגיד להסדרת מצב המתקנים במהלך השנים 2011-2013 הפחיתה את כמות המפגעים הסביבתיים (גלישות) ב-47% ביחס לשנת 2011.

גלישת ביוב ברשת פרטית

בממוצע, מתקבלות במוקד הגיחון כ-40 קריאות על תקלות ברשת הפרטית. לאחר אבחון התקלה על ידי צוותי האחזקה, מופנית התקלה לטיפול מדור השגחה ומטרידים.

מפגעים סביבתיים

אבו גוש

החל מאמצע שנת 2010 מנהל התאגיד את תשתיות הביוב והמים בישוב אבו גוש. פעילות ההסברה שערך התאגיד בקרב התושבים העלה את רמת המודעות למפגעים שונים ובכללם מפגעי ביוב. השנה חלה עליה של 8% בכמות ההודעות על גלישות הביוב. 50% מסך גלישות הביוב התרחשו במהלך חודשי החורף, דבר המצביע על חיבור של מערכת ניקוז אל מערכת הביוב העירונית. זאת ביחס ל 34% תקלות בתקופה מקבילה בירושלים. התאגיד צופה להתייצבות כמות ההודעות במהלך שנת 2014.

כמות גלישות באבו גוש ציון בין השנים 2011-2013

גלישת ביוב ברשת פרטית

בממוצע, מתקבלות במוקד הגיחון כ 40 קריאות על תקלות ברשת הפרטית. לאחר אבחון התקלה על ידי צוותי האחזקה, מופנית התקלה לטיפול מדור השגחה ומטרדים.

יעדים עתידיים בתחום המפגעים הסביבתיים

- ☀ התחלת פעילות אחזקה יזומה של רשת הביוב העירונית.
- ☀ הגברת פעילות האחזקה המונעת של רשת הביוב העירונית.

חברת הגיחון בע"מ - תאגיד הביוב והמים של ירושלים
جيحون م.ض - شركة المجاري والمياه لاورشليم القدس

מפגעים סביבתיים

מודעות הציבור

השנה, במסגרת הפעילות הסביבתית, החל התאגיד במסע הסברה להגברת המודעות הציבורית להשפעת השלכת פסולת לאסלה.
התאגיד יפרסם באמצעים שונים את המסרים הבאים:

האסלה אינה פח אשפה אל תשליכו אליה פסולת מסוגים שונים

מערכת ביוב מתוכננת לקלוט ולפנות מים מלוכלכים מכיורים, מקלחות ואמבטיות,
מכונות כביסה ואסלות ובנויה לקלוט רק **מים ונייר טואלט**.

מערכת הביוב אינה מתוכננת לקלוט מוצרים כגון: מגבונים לחים, מוצרי היגיינה נשית וחיתולים. מוצרים אלה מוגדרים כאשפה, גם אם על אריזותיהם מסומן כי הם "ניתנים להדחה באסלה" או "מתפרקים במים". **בכל מקרה אין להשליך מוצרים אלה לאסלה.**

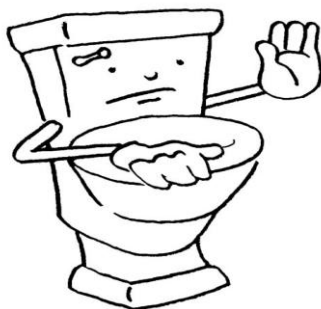
מוצרים אלה **סותמים** את הצנרת הביתית והעירונית, גורמים להצפות ביוב בבית ובמרחב הציבורי ומשבשים את פעולת תחנות שאיבה לביוב ומכוני טיהור שפכים.

סתימות ברשת הביוב גורמות להוצאות כספיות לצרכן הפרטי ולתאגיד הביוב והמים.
עלות שכירת שרברב לפתיחת סתימה בצנרת הביוב הביתית: 300 ₪ - 1500 ₪.

עקב ההצפה והלכלוך, נגרמים עוגמת נפש, מפגע ריח, זמן המתנה מיותר להגעת השרברב וזמן ניקוי הביוב שהציף את הבית.

מה כן ניתן להדיח באסלה:
✓ **מים ונייר טואלט**

מה לא להדיח באסלה:

- ☒ חיתולים
- ☒ מגבונים לחים (פנים, תינוקות, ידיים, לחות ואחרים)
- ☒ מוצרי היגיינה נשית
- ☒ מפיות (בד או נייר)
- ☒ בגדים, לבנים, גרביים, מגבות, סחבות ומטליות
- ☒ חוט דנטלי, סכיני גילוח
- ☒ ספוגי ניקוי אסלות
- ☒ עטיפות ושקיות פלסטיק

היו חכמים! הדיחו באסלה רק נייר טואלט!